

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

tengroep zijn gegevens van patiënten vergeleken met die van broers en zussen in de hoop bepaalde cognitieve profielen te vinden en zo de groep patiënten verder te kunnen opsplitsen. Er werden drie profielen gevonden bij de broers en zussen: normaal (goede scores op alle gebieden), gemengd (uitval op bepaalde gebieden) en gestoord (slechte prestaties over de hele lijn). Hoe slechter de prestaties van broer of zus, des te meer leek het op dat van de patiënt. Ook is gekeken naar het beloop, maar het ontwikkelingsprofiel lijkt minder van belang voor het huidige profiel. De laatste twee empirische studies richtten zich op ziekte-inzicht: hoe beter de cognitie, des te beter het inzicht, maar sociale cognitie bleek hierbij geen belangrijke voorspeller.

When mood meets memory: Neural and behavioral perspective on emotional memory in health and depression.

Jennifer Arnold

Proefschrift Radboud Universiteit Nijmegen

Maart 2013

164 pagina's

Arnold kijkt met name naar hersengebieden die betrokken zijn bij de verwerking van stemmings(in)-congruente informatie en de gevolgen voor het onthouden. Zij onderzocht gezonde individuen, al dan niet met behulp van een stemmingsinductieprocedure blij of droevig gemaakt, en mensen die een depressie hebben gehad. In de eerste studie gaat het vooral om het effect van geïnduceerde stemming op het impliciete geheugen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een woordfragment-aanvultaak, waarbij de woorden al dan niet met een bepaalde emotie geassocieerd zijn. De resultaten waren eigenlijk niet goed te duiden. In de volgende studies werd een vrije herinneringstaak gebruikt waarbij emotionele en neutrale woorden werden aangeboden. Eerst werd dit onderzocht bij gezonden met stemmingsinductie en vervolgens bij voormalige depressiepatiënten. Bij deze studies zijn vooral de fMRI-gegevens van belang. Zo bleek de orbitofrontale cortex vooral betrokken bij stemmingscongruente encoding, de inferieure en mediale frontale gyri bleken vooral betrokken bij stemmingsincongruente reproductie. Bij de voormalige patiënten bleek vooral bij het leren van positieve woorden meer frontale activiteit op te treden dan bij gezonden, terwijl de prestaties gelijk waren. Een diffusion tensor imaging studie liet zien dat bij deze patiënten veranderingen zijn in de amygdala (verhoogde celdichtheid en meer ver-

bindingen met andere gebieden) en in de mediale prefrontale cortex (verlaagde celdichtheid). Bij de expliciete geheugentaak werden effecten gevonden maar meer onderzoek is nodig.

Memory self-efficacy after stroke.

Laurien Aben

Proefschrift Erasmus Universiteit Rotterdam

April 2013

126 pagina's

Het proefschrift is gebaseerd op vijf studies die inmiddels zijn verschenen of geaccepteerd voor publicatie. Het centrale thema is memory self-efficacy (MSE) ofwel 'geheugenzelfvertrouwen' en de training ervan. Getracht wordt om het onderzoek bij gezonde ouderen (denk aan het proefschrift van Rudolf Ponds) te vertalen naar de groep patiënten met een cerebrovasculair accident. In tegenstelling tot bevindingen bij gezonde ouderen, wordt er een sterkere samenhang tussen MSE en de 15 woordentest gevonden dan met een alledaagse geheugentest (Rivermead). Lage MSE-scores bij patiënten blijken vooral samen te hangen met depressie en minder met persoonlijkheidskenmerken of copingstijl. Bij een grote studie bij 136 patiënten werd gevonden dat MSE vooral samenhangt met geheugenklachten en niet met geheugenstoornissen en opnieuw bleek depressie belangrijk. Vervolgens is een gerandomiseerde gecontroleerde effectstudie gedaan naar het effect van een training, gebaseerd op een bestaande training, Geheugensteun genaamd, op een groep van 164 patiënten: een deel van de patiënten werd toegewezen aan een lotgenotencontactgroep. De MSE-score verbeterde significant in de trainingsgroep, maar op andere outcome-maten werden geen verschillen gevonden. Dit effect bleef intact na zes en twaalf maanden.